

TLAČOVÁ SPRÁVA

21. november: Európsky deň cystickej fibrózy

V rokoch 2019 až 2023 bolo na Slovensku nahlásených 78 novo diagnostikovaných prípadov cystickej fibrózy. Vyplýva to z dát Národného registra vrodenných chýb, ktorý vedie Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI). Európa si dnes, 21. novembra, pripomína Európsky deň cystickej fibrózy s cieľom zvýšiť povedomie o výzvach, ktorým musia pacienti s týmto zriedkavým ochorením denne čeliť.

Cystická fibróza je dedičné ochorenie, ktoré postihuje najmä respiračný, zažívací a reprodukčný systém. Spôsobuje ho mutácia génu, ktorý sa nachádza na 7. chromozóme. Žľazy s vonkajším vylučovaním tvoria hustý hlien, ktorý sa usadzuje na slizniciach a upcháva životne dôležité orgány. V pľúcach sa usádzajú baktérie, čo spôsobuje ťažké infekcie a zápaly. Podobne je postihnutý aj pankreas, ktorý nevylučuje dostatočné množstvo enzýmov potrebných na strávenie potravy. Ochorenie sa prejavuje aj vysokou koncentráciou elektrolytov v pote, ktorý je veľmi slaný – preto sa v súvislosti s detskými pacientmi používa výraz *slané deti*.

Cystická fibróza patrí k najčastejším závažným dedičným ochoreniam v strednej Európe. Na Slovensku sa pritom ročne s touto diagnózou narodí 15 až 20 detí. Ochorenie sa zvyčajne diagnostikuje v rámci novorodeneckého skríningu. V súčasnosti je možné odhaliť ju aj prenatálne.

Liečba spočíva najmä v boji s infekciou, pacienti celoživotne užívajú antibiotiká, ako aj v starostlivosti o priechodnosť dýchacích ciest. Na Slovensku sa terapii venujú centrá pre deti a dospelých v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach.

V roku 2023 bolo na Slovensku s diagnózou cystická fibróza a primárna ciliárna dyskinéza hospitalizovaných 128 pacientov, z toho najviac vo veku 5 až 14 rokov (35), druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili pacienti vo veku 15 – 24 rokov (28).

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie a marketingu

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

